

2. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 № 435-IV // Відомості Верховної Ради України від 03.10.2003 р., № 40, стаття 356.
3. Закон України «Про забезпечення вимог кредиторів та реєстрацію обтяжень» від 18.11.2003 № 1255-IV // Відомості Верховної Ради України від 12.03.2004 р., № 11, стаття 140.
4. Кузь О. Новеллы исполнительного производства (часть первая) [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://jurliga.ligazakon.ua/blogs_article/600.htm.
5. Дослідження Центру комерційного права на тему: «Оцінка існуючого в Україні законодавства та процедури виконання судових рішень» 2007 р. // [Електронний ресурс] – Режим доступу: www.commerciallaw.com.ua
6. Васіна Г.В. Проблеми розшуку транспортних засобів у виконавчому провадженні // Право і Безпека. – 2010. – № 1. – С. 161–167.
7. Цивільний процесуальний кодекс України від 18.03.2004 № 1618-IV // Відомості Верховної Ради України від 08.10.2004 р., № 40, / 40–42 /, стор. 1530, стаття 492.
8. Актуальні питання виконавчого провадження в Україні: практичний посібник / Під ред. д.ю.н. І.В. Спасибо-Фатєєвої [Електронний ресурс] – Режим доступу: www.commerciallaw.com.ua.
9. Конституція України від 28 червня 1996 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 30. – Ст. 141.
10. Бонтлаб В. Новели правового регулювання виконання судових рішень у цивільному судочинстві України // Підприємництво, господарство і право, № 8. – 2016.

Лужанский Александр
ОСОБЕННОСТИ ОБРАЩЕНИЯ ВЗЫСКАНИЯ НА ОТДЕЛЬНЫЕ ВИДЫ
ДВИЖИМОГО ИМУЩЕСТВА ДОЛЖНИКА

В статье исследованы особенности обращения взыскания на движимое имущество в исполнительном процессе Украины. Рассмотрены актуальные вопросы нормативно-правового регулирования с учетом законодательных новелл. Автор обращает внимание на некоторые практические проблемы проведения ареста, изъятия и реализации движимого имущества.

Ключевые слова: принудительное исполнение решения, обращения взыскания, движимое имущество, арест, изъятие, реализация.

Luzhanskyi Olexandr
THE FEATURES OF ENFORCEMENT PROCEEDINGS TOWARDS
CERTAIN TYPES OF MOVABLE PROPERTY OF THE DEBTOR

The article deals with the features of enforcement proceedings towards certain types of movable property in Ukraine. The current issues of regulatory and legal regulation are considered taking into account legislative novelties. The author draws attention to some practical problems of arrest, seizure and sale of movable property.

Key words: enforcement of decisions, enforcement proceedings, movable property, arrest, seizure, sale.

Ростомьян Вачаган Вачаганович,
 Київський національний університет імені Тараса Шевченка

УДК 347.9

ОСОБЛИВОСТІ ПРАВОВОГО СТАТУСУ СТЯГУВАЧА
У ВИКОНАВЧОМУ ПРОВАДЖЕННІ

Стаття присвячена дослідженню питань правового статусу стягувача як сторони виконавчого провадження. Зокрема, здійснено аналіз прав та обов'язків, які є спільними для обох сторін виконавчого провадження, а також специфічних прав стягувача як сторони, зацікавленої у максимально швидкому та повному виконанні судового рішення. Проведено порівняльний аналіз змін у правовому статусі стягувача у зв'язку із прийняттям Закону України «Про виконавче провадження» від 02.06.2016 № 1404-VIII.

Ключові слова: виконавче провадження, сторони виконавчого провадження, стягувач, боржник, державний виконавець, правовий статус.

Постановка проблеми. Ефективне виконання прийнятих судових рішень є неодмінною складовою права особи на доступ до правосуддя, реально відновлення порушених, невизнаних чи оспорюваних прав,

свобод та інтересів фізичних і юридичних осіб, інтересів держави.

Стягувач, як один із зацікавлених учасників виконавчого провадження, наділяється специфічними та лише йому притаманними

правами та обов'язками, і насамперед від того, наскільки юридично грамотно врегульовано його правовий статус, у значній мірі залежить подальша можливість якісного та повного виконання рішення.

На сьогоднішній день уже майже рік як прийнято новий Закон України «Про виконавче провадження», яким внесено зміни у процедуру та систему органів примусового виконання рішень.

Саме тому участь стягувача у процесі примусового виконання рішень судів чи інших органів є питанням, яке з часом не втрачає своєї актуальності та гостроти.

Стан дослідження. Дослідженнями проблематики правового статусу сторін у виконавчому провадженні займалися такі науковці як Бичков С.С., Бочаров С.Н., Богдана Й.Г., Білоусов Ю.В., Валеев Д.Х., Вікут М.А., Вінциславська М.В., Гетманцев О.В., Гепп Ю.В., Дунас Т.О., Єрмаков А.В., Ісаєнкова О.В., Комаров В.В., Кучер Т.М., Ляшенко Р.О., Мальський М.М., Морозов І.Б., Снідевич О.С., Фурса С.Я., Фурса Є.І., Худенко В.В., Шерстюк В.М., Штефан М.Й., Щербак С.В., Юков М.К., Ярков В.В. та інші.

Проте наукові дослідження зазначених авторів зазвичай охоплюють аналіз правового статусу учасників виконавчого провадження в цілому або здійснюються в рамках розкриття загальних та спеціальних положень інших його інститутів. В умовах розвитку теорії виконавчого процесу та триваючих змін у законодавстві існує нагальна необхідність подальшого ґрунтовного вивчення проблем участі саме стягувача у виконавчому провадженні.

Метою статті є комплексне дослідження правового статусу стягувача у виконавчому провадженні в Україні, а також визначення оптимального переліку його прав та обов'язків, механізму їх реалізації, виявлення недоліків нормативного закріплення правового статусу стягувача, а також вироблення на цій основі пропозицій з проведення реформування у відповідній сфері.

Виклад основного матеріалу. Примусове виконання рішень судів та інших органів, визначених у ЗУ «Про виконавче провадження», покладається на державного виконавця. Проте, безумовно, запорукою своєчасного, повного та неупередженого виконання рішень є активна участь у виконавчому провадженні його сторін, однією з яких являється стягувач. Без стягувача правовідносини у виконавчому провадженні втрачають свій сенс.

У науковій літературі існує декілька думок щодо визначення поняття стягувача у виконавчому провадженні. Так, деякі автори визначають стягувача як «сторону, на чю користі здійснено стягнення і вимагається виконання рішення суду чи іншого акта» [1, с. 8]. З даним визначенням не можна погоди-

тися, оскільки сторона після вчинення таких дій як «здійснення стягнення» перестає бути стягувачем в силу закінчення виконавчого провадження. Крім того, твердження, що стягувач є стороною, яка вимагає виконання рішення чи іншого акта, не враховує надану законом можливість відкриття виконавчого провадження за заявою прокурора.

Щербак С.В. вважає, що поняття «стягувач» слід трактувати як особу (фізичну чи юридичну та громадянина-підприємця), яка має право вимагати від інших осіб певних підтверджених виконавчим документом дій або утримання від вчинення правопорушень і яка першою заявила про порушення виконавчого провадження [2, с. 111]. Дане визначення є громіздким та також не зовсім вдалим, адже особи стають сторонами виконавчого провадження з моменту його відкриття.

Доречним слід визнати визначення поняття «стягувач», надане Хотинською О. Так, стягувачем є сторона виконавчого провадження, право вимоги якої підтверджене рішенням суду чи іншого юрисдикційного органу, на користь чи в інтересах якої видано виконавчий документ та відкрито виконавче провадження [3, с. 86].

Відповідно до статті 15 ЗУ «Про виконавче провадження» стягувачем є фізична або юридична особа чи держава, на користь чи в інтересах яких видано виконавчий документ. За рішеннями про стягнення в дохід держави коштів або вчинення інших дій на користь чи в інтересах держави, стягувачем виступає державний орган, за позовом якого судом прийнято відповідне рішення, державний орган, який прийняв відповідне рішення або за матеріалами якого судом прийнято відповідне рішення. За рішеннями про стягнення судового збору, про накладення штрафу (як засобу процесуального примусу) стягувачем є Державна судова адміністрація України.

Стягувач є одним із головних та обов'язковим учасником виконавчого провадження, який має особисту заінтересованість у наслідках виконавчих дій, що зумовлює його особливий процесуальний статус. Значений інтерес стягувача має як матеріально-правову, так і процесуально-правову спрямованість.

Стягувач може реалізовувати свої права та обов'язки у виконавчому провадженні самостійно або через представника. Особиста участь фізичної особи у виконавчому провадженні не позбавляє її права мати представника.

Слід пам'ятати про те, що сторони виконавчого провадження не завжди тотожні позивачу та відповідачу у процесуальних правовідносинах. Позивач стає стягувачем, а відповідач – боржником тільки при задоволенні вимог позивача. У випадку ж відмови у задоволенні позовних вимог при наявності у відповідача судових розходів чи в задово-

ленні судом зустрічної вимоги відповідача до позивача сторони у виконавчому провадженні міняються місцями: стягувачем стає відповідач, а боржником – позивач [4].

Відповідно до ч. 5 ст. 15 чинного ЗУ «Про виконавче провадження», у разі вибуття однієї із сторін виконавець за заявою сторони, а також заінтересована особа мають право звернутися до суду із заявою про заміну сторони її правонаступником. Зазначене положення є більш досконалим порівняно із аналогічним у попередньому ЗУ «Про виконавче провадження», оскільки передбачає можливість звернення із зазначеною заявою особи, яка ще не набула статусу сторони виконавчого провадження, але зацікавлена в цьому.

До прийняття нового ЗУ «Про виконавче провадження» правом звернутися до суду із заявою про заміну сторони її правонаступником у разі вибуття однієї із сторін був наділений державний виконавець з власної ініціативи або за заявою сторони, а також сама заінтересована сторона. Так, якщо чітко дотримуватися букви закону, то сам правонаступник сторони був позбавлений права звернутися до державного виконавця чи до суду про вступ у виконавче провадження. При цьому, у випадку виникнення обставин, за яких необхідним є правонаступництво «сама заінтересована сторона» найчастіше є або мертвою, або ліквідованою, що унеможлиблює її звернення з будь-якими заявами.

Якщо раніше дану колізію вирішувала судова практика, йдучи шляхом застосування розширювального тлумачення даного положення, та за наявності достатніх підстав здійснювалася заміна сторони виконавчого провадження за заявою її правонаступника, то тепер дане питання вірно регламентоване нормами чинного законодавства [6; 7].

Як зазначає Теліпко В.Е., під правонаступництвом у виконавчому провадженні необхідно розуміти заміну однієї зі сторін (стягувача або боржника) з переходом прав та обов'язків від право попередника до іншої особи (правонаступника), що раніше не брали участі у виконавчому провадженні. Для правонаступника усі дії, вчинені до його вступу у виконавче провадження, є обов'язковими тією мірою, якою вони були б обов'язковими для сторони, яку правонаступник замінив. правонаступництво можливе на всіх стадіях виконавчого провадження – з моменту відкриття виконавчого провадження до його закінчення [5, с. 432].

В цілому, сторони виконавчого провадження наділені значним комплексом відповідних прав та обов'язків, які дозволяють їм досягати реальних результатів у своїй діяльності. Так, законом встановлено ряд прав та обов'язків, які є спільними для сторін та можуть бути реалізовані у рівній мірі кожною з них, а також специфічні права

та обов'язки, закріплені за стягувачем чи боржником.

Загальні права та обов'язки сторін у виконавчому провадженні знаходять своє закріплення у ст. 19 ЗУ «Про виконавче провадження», в якій зокрема передбачено, що сторони виконавчого провадження мають право ознайомлюватися з матеріалами виконавчого провадження, робити з них виписки, знімати копії, заявляти відводи у випадках, передбачених цим Законом, мають право доступу до автоматизованої системи виконавчого провадження, право оскаржувати рішення, дії або бездіяльність виконавця у порядку, встановленому цим Законом, надавати додаткові матеріали, заявляти клопотання, брати участь у вчиненні виконавчих дій, надавати усні та письмові пояснення, заперечувати проти клопотань інших учасників виконавчого провадження та користуватися іншими правами, наданими законом.

Корисним законодавчим нововведенням слід визнати можливість доступу сторін до автоматизованої системи виконавчого провадження. Наказом Мініюсту України від 05.08.2016 р. № 2432/5 затверджене Положення про автоматизовану систему виконавчого провадження [8]. Автоматизована система виконавчого провадження є комп'ютерною програмою, що забезпечує збирання, зберігання, облік, пошук, узагальнення, надання відомостей про виконавче провадження, формування Єдиного реєстру боржників та захист від несанкціонованого доступу. Таким чином, завдяки даній системі сторони отримують доступ до Єдиного державного реєстру виконавчих проваджень та до Єдиного реєстру боржників. І нехай на сьогодні функціонування зазначеної системи є недосконалим, проте рух до її впровадження є важливим моментом забезпечення дійсної реалізації принципу гласності та відкритості виконавчого провадження.

Диспозитивні начала виконавчого провадження передбачають можливість укладення мирової угоди між стягувачем та боржником з метою припинення виконавчого провадження шляхом досягнення згоди, що затверджується (визнається) судом, який видав виконавчий документ (ч. 2 ст. 19 ЗУ «Про виконавче провадження»).

Компетентним органом, який розглядає зміст мирової угоди сторін у виконавчому провадженні і питання про її затвердження, є суд. Закон не надає відповідної компетенції державному виконавцю, який займається виконанням рішення. Згідно зі ст. 372 ЦПК України, мирова угода, укладена між сторонами в процесі виконання рішення, подається в письмовій формі державному виконавцеві, який не пізніше триденного строку передає її до суду за місцем виконання рішення для визнання. Суд має право перевірити і не визнати мирову угоду, якщо це суперечить закону або порушує права чи

свободи інших осіб. За результатами розгляду мирової угоди або відмови від примусового виконання суд постановляє ухвалу відповідно до положень ЦПК. Схожі правила містить ст. 121 ГПК України: мирова угода, укладена сторонами у процесі виконання судового рішення, подається на затвердження господарського суду, який прийняв відповідне судове рішення. Про затвердження мирової угоди господарський суд виносить ухвалу. Згідно зі ст. 262 КАС України мирова угода, укладена між сторонами в адміністративній справі, подається в письмовій формі до суду, який ухвалив рішення у справі. Мирова угода може стосуватися лише прав, свобод, інтересів та обов'язків сторін і предмета адміністративного позову.

Практика укладення мирових угод у виконавчому провадженні ставить питання стосовно можливості примусового виконання таких угод. Незважаючи на неоднозначне ставлення до правових наслідків таких мирових угод, слід погодитися із думкою Сібільова Д.М. про необхідність примусового виконання останніх у разі їх добровільного невиконання [9, с. 192]. Так, слід враховувати також те, що ухвала суду про затвердження мирової угоди як акт судової діяльності має певні властивості, серед яких є її обов'язковість. З іншого боку, ідея щодо можливості примусового виконання таких угод не закріплена у чинному законодавстві чітко і прямо, що знижує рівень правових гарантій сторін виконавчого провадження.

Сторони зобов'язані невідкладно, не пізніше наступного робочого дня після настання відповідних обставин, письмово повідомити виконавцю про повне чи часткове самостійне виконання рішення боржником, а також про виникнення обставин, що обумовлюють обов'язкове зупинення вчинення виконавчих дій, про встановлення відстрочки або розстрочки виконання, зміну способу і порядку виконання рішення, зміну місця проживання чи перебування (у тому числі зміну їх реєстрації) або місцезнаходження.

Закон передбачає також права сторін виконавчого провадження щодо впливу на процедуру примусового виконання рішення. Зокрема, відповідно до ст. 23 ЗУ «Про виконавче провадження» сторони можуть заявити відвід державному чи приватному виконавцю, експерту, спеціалісту, оцінювачу, перекладачу, які були залучені для участі у виконавчому провадженні у випадку виникнення обставин, що викликають сумнів у їх неупередженості.

У випадку наявності обставин, що ускладнюють виконання рішення або роблять його неможливим, сторони виконавчого провадження мають право звернутися до суду, який видав виконавчий документ, із заявою про відстрочку або розстрочку виконання, а також про встановлення або зміну способу і порядку виконання.

Важливою гарантією дотримання законності у виконавчому провадженні є право сторін виконавчого провадження оскаржувати рішення, дії або бездіяльність державного виконавця та інших посадових осіб державної виконавчої служби. Таке оскарження є можливим як в адміністративному порядку – до керівника органу державної виконавчої служби, якому безпосередньо підпорядкований державний виконавець, або до керівника органу державної виконавчої служби вищого рівня, так і в судовому порядку – до відповідного суду.

Особливістю оскарження рішень, дій або бездіяльності державного виконавця та інших посадових осіб державної виконавчої служби є те, що до начальника відділу, якому безпосередньо підпорядкований державний виконавець, або до керівника відповідного органу державної виконавчої служби вищого рівня їх може оскаржувати тільки стягувач. Боржник має право оскаржувати такі рішення, дії або бездіяльність виключно в судовому порядку.

Слід звернути увагу також на те, що оскільки відповідно до ЗУ «Про судовий збір» від 8 липня 2011 р. № 3674-VI (ч. 1 ст. 3) не передбачено необхідності сплати судового збору за подання скарги на рішення, дії або бездіяльність державного виконавця чи іншої посадової особи державної виконавчої служби, то за подання скарги судовий збір не сплачується [10].

Окрім загальних прав та обов'язків, якими наділені обидві сторони у виконавчому провадженні, законом передбачено також права та обов'язки, притаманні виключно стягувачу чи боржнику.

Саме по собі рішення суду чи іншого юрисдикційного органу про стягнення з однієї особи на користь іншої не робить осіб сторонами виконавчого провадження автоматично. Сторони з'являються лише після винесення державним виконавцем постанови про відкриття виконавчого провадження.

Відкриття виконавчого провадження здійснюється за ініціативою майбутнього стягувача шляхом подання останнім заяви про відкриття виконавчого провадження. Відповідно до статті 19 ЗУ «Про виконавче провадження», право вибору пред'явлення виконавчого документа для примусового виконання до органу державної виконавчої служби або до приватного виконавця, належить стягувачу.

Певним обмеженням прав стягувача на виконання судового рішення стала новація законодавства про необхідність сплати стягувачем при поданні заяви про примусове виконання авансового внеску в розмірі 2 відсотків суми, що підлягає стягненню, але не більше 10 мінімальних розмірів заробітної плати, а за рішенням немайнового характеру та рішень про забезпечення позову – у розмірі одного мінімального розміру заробітної

плати з боржника – фізичної особи та в розмірі двох мінімальних розмірів заробітної плати з боржника – юридичної особи.

В цей же час, покращенням правового статусу стягувача стало збільшення ст. 12 нового ЗУ «Про виконавче провадження» строків для пред'явлення виконавчого документа до виконання до трьох років замість одного. Окрім цього, який пропустив строк пред'явлення виконавчого документа до виконання, має право звернутися із заявою про поновлення такого строку до суду, який видав виконавчий документ, або до суду за місцем виконання.

Статтею 371 ЦПК України визначено, що необхідною умовою для поновлення пропущеного строку є пропуск такого строку із причин, які визнані судом поважними. У випадку недоведення поважності зазначених причин суд відмовляє у задоволенні відповідної заяви [11]. При цьому, поважність причин, які призвели до пропущення строку пред'явлення виконавчого документа є оцінною категорією та встановлюється судом у кожному конкретному випадку на власний розсуд.

Також до специфічних прав стягувача належить право подати заяву про видачу дубліката виконавчого документа, про відмову від стягнення і повернення виконавчого документа. Відповідно до статті 370 ЦПК України, замість втраченого оригіналу виконавчого листа або судового наказу суд, який видав виконавчий лист або судовий наказ, має право за заявою стягувача або поданням державного виконавця видати його дублікат.

Як свідчить судова практика, реалізація такого права стягувача на практиці є далеко не такою простою справою як викладено у нормах законодавства. Так, у доволі часто суди відмовляють у видачі дубліката виконавчого документа у зв'язку із ненаданням стягувачем належних, достовірних та достатніх доказів втрати оригіналу такого документа. При цьому, цілком логічно, що у більшості випадків у стягувача не може бути жодних доказів такої втрати, а підтвердити відсутність виконавчого документа можна виключно із його слів [12; 13; 14].

Висновки. Слід зазначити, що перелік прав та обов'язків стягувача у виконавчому провадженні не є вичерпним і останній може вчиняти усі дії, необхідні для реалізації його законних інтересів, які прямо не заборонені законом.

Стягувач у виконавчому провадженні має особливий правовий статус, який суттєво відрізняється від статусу інших учасників, оскільки він наділені широким спектром прав та обов'язків. У будь-якому разі стягувач зобов'язаний сумлінно користуватися усіма наданими йому правами з метою забезпечення своєчасного

та в повному обсязі вчинення виконавчих дій. А за умови своєчасного та повного використання стягувачем його прав як сторони у виконавчому провадженні, процедура примусового виконання рішення буде більш ефективною та сприятиме неупередженому, своєчасному та повному виконанню такого рішення.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Авдюков М.Г. Исполнение судебных решений. / М.Г. Авдюков. – Москва, 1960. – 119 с.
2. Хотинська О. Процесуальне становище сторін виконавчого провадження / О. Хотинська // Право України. – 2004. – № 3. – С. 85–88.
3. Теліпко В.Е. Науково-практичний коментар Цивільного процесуального кодексу України // В.Е. Теліпко, Ю.Д. Притика. – К.: Центр учбової літератури, 2011. – 696 с.
4. Ухвала Господарського суду міста Києва від 17.02.2015 р. у справі № 910/16240/13. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://reyestr.court.gov.ua/Review/42781607>.
5. Ухвала Деснянського районного суду міста Києва від 21 грудня 2015 р. у справі № 754/17233/15-ц. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://reyestr.court.gov.ua/Review/54443328>.
6. Наказ Міністерства юстиції України «Про затвердження Положення про автоматизовану систему виконавчого провадження» від 05.08.2016 р. № 2432/5// Офіційний вісник України. – 2016. – № 64. – стор. 454. – стаття 2182.
7. Сібільов Д.М. Мирова угода у виконавчому провадженні: процесуальні аспекти виконання судових рішень / Д.М. Сібільов // Право і безпека. – 2012. – № 2 (44). – С. 191–194. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Pib_2012_2_44.
8. Ухвала Святошинського районного суду м. Києва від 17.08.2015 р. у справі № 2608/19710/12. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/48518524>.
9. Рішення Деснянського районного суду м. Києва від 10.02.2016 у справі № 754/97/16-ц. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/56733436>.
10. Рішення Святошинського районного суду м. Києва від 22.06.2015 у справі № 759/8818/15-ц. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/46679473>.
11. Рішення Деснянського районного суду м. Києва від 10.03.2016 р. у справі № 754/6346/13-ц. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/56559309>.

Ростомян Вачаган Вачаганович
ОСОБЕННОСТИ ПРАВОВОГО СТАТУСА ВЗЫСКАТЕЛЯ
В ИСПОЛНИТЕЛЬНОМ ПРОИЗВОДСТВЕ

Статья посвящена исследованию вопросов правового статуса взыскателя как стороны исполнительного производства. В частности, осуществлен анализ прав и обязанностей, которые являются общими для обеих сторон исполнительного производства, а также специфических прав взыскателя как стороны, заинтересованной в максимально быстром и полном выполнении судебного решения. Проведен сравнительный анализ изменений в правовом статусе взыскателя в связи с принятием Закона Украины «Об исполнительном производстве» от 02.06.2016 № 1404-VIII.

Ключевые слова: исполнительное производство, стороны исполнительного производства, взыскатель, должник, государственный исполнитель, правовой статус

Rostomyan Vachagan
FEATURES LEGAL STATUS CREDITOR IN ENFORCEMENT PROCEEDINGS

The article investigates the issues of the legal status of recipient as a party enforcement. In particular, the analysis of the rights and obligations that are common to both sides of the enforcement proceedings, as well as specific rights collector as a party interested in the most rapid and full implementation of the judgment. A comparative analysis of changes in the legal status of the plaintiff in connection with the adoption of the Law of Ukraine «On Enforcement Proceedings» from 02.06.2016 number 1404-VIII.

Keywords: execution, party enforcement, creditor, debtor, bailiff, legal status.

Шевчук Катерина Петрівна,
 Київський національний університет імені Тараса Шевченка

УДК 347.9

СТОРОНИ ВИКОНАВЧОГО ПРОВАДЖЕННЯ

В статті досліджено окремі аспекти участі сторін у виконавчому провадженні. Здійснено правовий аналіз чинних нормативно-правових актів та науково-теоретичних джерел з даного питання. В результаті дослідження виявлено ряд проблем теоретичного та практичного характеру та запропоновано комплекс рекомендацій щодо їх вирішення.

Ключові слова: виконавче провадження, сторони, стягувач, боржник, правовий статус.

Актуальність теми. У 2016 році покладено початок реформуванню системи виконання судових рішень шляхом прийняття нового Закону «Про виконавче провадження» та Закону «Про органи та осіб, які здійснюють примусове виконання судових рішень і рішень інших органів». Від 02.06.2016 набули чинності ЗУ «Про виконавче провадження» та ЗУ Про органи та осіб, які здійснюють примусове виконання судових рішень і рішень інших органів. Втратили чинність старий ЗУ «Про виконавче провадження» та ЗУ «Про державну виконавчу службу».

Головною новелою вищезазначених законів є запровадження інституту приватних виконавців.

Постановка проблеми. Незважаючи на всю важливість інституту виконавчого провадження у сучасній Україні, норми національного законодавства, що забезпечують правове регулювання участі сторін у виконавчому провадженні, містять чимало колізій та прогалин, а тому безперечно потребують вдосконалення, що є неможливим без належного наукового підґрунтя.

Стан дослідження. На сьогодні виконавче провадження є об'єктом чималої кількості наукових досліджень. Проте сторони виконавчого провадження у них досліджуються лише фрагментарно. Більше того, наукові дослідження з даної теми за новим законодавством від 02.06.2016 року майже відсутні. А отже є необхідність подальшого дослідження та переосмислення.

Мета та завдання. Метою даної наукової статті є аналіз окремих аспектів участі сторін у виконавчому провадженні, дослідження проблемних питань, узагальнення та формування теоретичних положень та практичних висновків, вироблення рекомендацій стосовно вдосконалення правового регулювання з даного питання.

З огляду на мету були поставлені та вирішувалися наступні **завдання:** визначити сторони виконавчого провадження, дослідити проблеми правового регулювання їх статусу та запропонувати комплекс рекомендацій щодо їх вирішення.

Виклад основних положень. Відповідно до статті 15 Закону України «Про виконавче провадження» сторонами виконавчого про-